

Сборник съдебна практика

Дело C-15/14 P

Европейска комисия
срещу
MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt.

„Жалба — Държавни помощи — Споразумение между Унгария и дружеството за добив на нефт и газ MOL относно такси за минни дейности във връзка с добив на въглеводороди — Последващо изменение на правната уредба, с което се увеличава ставката на таксите за минни дейности — Увеличение на ставката, което не се прилага по отношение на MOL — Решение, с което помощта е обявена за несъвместима с общия пазар — Селективен характер“

Резюме — Решение на Съда (първи състав) от 4 юни 2015 г.

- 1. Помощи, предоставяни от държавите — Понятие — Селективен характер на мярката — Разграничение между изискването за селективен характер и едновременното установяване на икономическо предимство, както и между схема за помощи и индивидуална помощ*
(член 107, параграф 1 ДФЕС)
- 2. Помощи, предоставяни от държавите — Понятие — Селективен характер на мярката — Национална правна уредба относно методиката за определяне на размера на таксите за минни дейности — Факултативни разпоредби, които предвиждат налагане на допълнителни такси или налози — Свобода на преценка на националните органи — Допустимост — Граници*
(член 107, параграф 1 ДФЕС)
- 3. Помощи, предоставяни от държавите — Понятие — Селективен характер на мярката — Определяне на бенефициерите по обективни критерии — Обстоятелство, което не е достатъчно, за да се направи извод за селективност на мярката — Граници*
(член 107, параграф 1 ДФЕС)
- 4. Помощи, предоставяни от държавите — Понятие — Последователни мерки на държавата, тясно свързани помежду им — Критерии за преценка*
(член 107, параграф 1 ДФЕС)

1. В областта на държавните помощи изискването за селективност, което произтича от член 107, параграф 1 ДФЕС, трябва да бъде ясно разграничено от едновременното установяване на икономическо предимство, така че когато Комисията установява наличието на предимство в широк смисъл, което произтича пряко или косвено от дадена мярка, тя е длъжна да докаже освен това, че посоченото предимство е в полза конкретно на едно или повече предприятия. За да направи това, тя трябва да докаже по-специално че разглежданата мярката въвежда

разграничения между предприятията, намиращи се в сходно положение от гледна точка на преследваната цел. Следователно е необходимо предимството да бъде предоставено по селективен начин и то да би могло да постави определени предприятия в по-благоприятно положение в сравнение с други.

Изискването за селективност обаче е различно според това дали разглежданата мярка е предвидена като обща схема за помощ или като индивидуална помощ. В последния случай идентифицирането на икономическото предимство позволява по принцип да се предположи нейната селективност. Обратно, когато се разглежда общ режим на помощи, е необходимо да се установи дали, въпреки констатацията, че предоставя предимство на общо основание, въпросната мярка прави това изключително в полза на определени предприятия или определени области на дейност.

(вж. точки 59 и 60)

2. В областта на държавните помощи е налице основна разлика между, от една страна, анализа за селективност на общите режими на освобождавания или облекчения, които по дефиниция предоставят предимство, и от друга страна, анализа за селективност на факултативните разпоредби от националното право, които предвиждат налагане на допълнителни такси или налози. В случаите, когато националните власти налагат такива разходи с цел запазване на равното третиране на операторите, самият факт, че тези власти разполагат с известна определена със закон, а не неограничена свобода на преценка, не е достатъчен, за да се установи селективният характер на съответния режим.

В това отношение, от една страна, свобода на преценка, която служи за балансиране на допълнителна тежест, наложена на икономическите оператори за съобразяване с императивите, произтичащи от принципа на равно третиране, се отличава по самото си естество от случаите, в които упражняването на такова право е свързано с предоставянето на предимство в полза на конкретен икономически оператор.

От друга страна, обстоятелството, че ставката на таксата за минна дейност за добив на въглеводороди на суров петрол и природен газ, определяни за всяка година от действието на споразумение за удължаване на срока на разрешение за минна дейност на дадено предприятие, споразумение, сключено между последното и държавата членка, са резултат от преговори, не е достатъчно, за да се придаде селективен характер на това споразумение. Положението би било различно само ако националните органи бяха упражнили правото си на преценка по начин, който да постави посоченото предприятие в по-благоприятно положение, като приемат без обективна причина ниско равнище на таксата предвид целта на увеличението на таксите в случай на удължаване на срока на разрешението за минна дейност в ущърб на всички останали оператори, поискали удължаване на срока на правата си за минна дейност.

(вж. точки 64—66)

3. Макар и да не би могло селективният характер на дадена схема за помощ да се изключи само поради това, че бенефициерите са определяни по обективни критерии, обстоятелството, че дадено предприятие е единственото предприятие, сключило споразумение с публичните органи за удължаване на срока на експлоатация в сектора на въглеводородите, не е непременно признак за селективност, щом като критериите за сключване на такова споразумение са обективни и приложими към всички потенциално заинтересовани оператори и че липсата на други споразумения би могло да е в резултат на решения на самите предприятия да не искат удължаване на срока на правата за минна дейност.

(вж. точки 76 и 77)

4. В областта на държавните помощи държавните мерки могат да имат различна форма и затова трябва да се оценяват в зависимост от техните последици, така че не може да се изключи възможността няколко последователни държавни мерки да бъдат разглеждани като една-единствена мярка за целите на прилагането на член 107, параграф 1 ДФЕС. Такъв може да бъде случаят, когато последователните мерки на държавна намеса са така тясно свързани предвид хронологията на приемането им, целта им и положението на предприятието към момента на приемането им, че е невъзможно да бъдат отделени една от друга.

(вж. точка 97)